

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Број: Р4г. 83/15
Дана: 28.8.2015. године
Нови Сад

Апелациони суд у Новом Саду, по судији Здравку Василићу, у ванпарничном предмету подносилаца захтева **И. Д.** и **И. Ј.**, обоје из Б. К., ул..... број ..., по пуномоћнику Ф. С. адвокату из Л., одлучујући о захтеву подносилаца за заштиту права на суђење у разумном року, дана 28.8.2015. године, донео је,

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈА се захтев И. Д. и И. Ј. којим је тражено да суд утврди да је подносиоцима захтева повређено право на суђење у разумном року у поступку који се води пред Основним судом у Лозници, број П.1142/14, наложи првостепеном суду да предузме неопходне мере ради окончања поступка у што краћем року, као и да им се исплати примерена накнада у износу од по 199.900,00 динара и накнаде трошкови поступка у износу од 48.500,00 динара, све са законском затезном каматом од 17.7.2015. године до исплате.

Образложење

Подносиоци захтева су 20.7.2015. године, путем пуномоћника Ф. С., адвоката у Л., поднели захтев за заштиту права на суђење у разумном року, сагласно одредби члана 8а до 8в Закона о уређењу судова у вези са одредбом члана 2 Закона о ванпарничном поступку. У захтеву наводе да су као тужиоци дана 1.6.2009. године поднели тужбу Основном суду у Лозници ради утврђења ништавости уговора и да поступак још није правоснажно окончан. Дана 22.6.2015. године првостепени суд је донео првостепену пресуду која је ожалбена, а предмет још није достављен другостепеном суду на жалбено одлучивање.

Како је од подношења тужбе до подношења захтева прошло више од 5 година, већ само том чињеницом суд је, по становишту подносилаца, повредио право на суђење у разумном року. Поред тога подносиоци у захтеву наводе да је у поступку пред првостепеним судом одржано више десетина рочишта која су беспотребно одлагана, временски размаци између два рочишта су били неоправдано дуги, суд није благовремено одлучивао о доказним предлозима, многи доказни предлози тужене стране су понављани и суд их је усвајао, што је све утицало да поступак неоправдано дуго траје.

Са наведених разлога подносиоци су поднели овај захтев тражећи да суд утврди повреду права на суђење у разумном року у парничном поступку П.

1142/14 Основног суда у Лозници, наложи првостепеном суду да предузме неопходне мере и поступак оконча у што краћем року, те им досуди накнаду у износу од по 199.900,00 динара и накнади трошкове поступка у износу од 48.800,00 динара, све са законском затезном каматом од 17.7.2015. године до исплате.

Поступајући по захтеву, у складу са одредбама члана 8а и 8б Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 116/08, 104/09, 101/10, 31/11, 78/11, 101/11 и 101/13) Апелациони суд је прибавио спис предмета број П. 1142/14 Основног суда у Лозници, те је увидом у првостепени спис предмета утврдио следеће;

Дана 1.6.2009. године, тужиоци И. Д. и И. Ј., су Општинском суду у Лозници поднели тужбу против тужених К. М., А. Т., А. Б. и А. Д. ради утврђења ништавости уговора о продаји Ов.број 8822/07, са захтевом за брисање промене, односно успоставу пређашњег стања у Катастру непокретности Л., поновни упис кат.парцеле број од 1 а 43 м2 у Катастар непокретности Л. у корист досадашњег власника односно корисника. Тужени К. М. је дана 15.6.2009. године, путем пуномоћника адвоката С. Б., поднео одговор на тужбу. Дописом од 02.7.2009. године поступајући судија тражи од Градског СУП-а Београд доставу података о адреси пребивалишта тужених А. Т., Б. и Д., с обзиром да им се тужба није могла доставити на адресе из тужбе. Дописом од 09.7.2009. године МУП, ПУ Београд извештава суд о пријављеним адресама становања за тужене А. Т. и Б., као и да за туженог А. Д., због постојања више лица са истим личним именом (без других идентификационих података), не може доставити тражени податак али да лице А. Д. од оца М. има пријављено пребивалиште на П., ул. -л. Дописом од 28.9.2009. године поступајући судија извештава пуномоћника тужилаца да туженима на новодостављене адресе од ПУ Београд није могао уручити тужбу, те је од пуномоћника тужиоца затражио изјашњење у погледу евентуалног предлога за постављање привременог заступника туженима. Решењем број П. 716/09 од 29.10.2009. године суд, на предлог пун. тужилаца, туженима поставља привременог заступника адв. К. Ј. и објављује оглас у Службеном гласнику. По пријему тужбе и поуке привремени заступник се, у одговору на тужбу од 08.2.2010. године, противио тужбеном захтеву. Прво рочиште (припремно) заказано за 12.2.2010. године одржано, одлучено о доказним предлозима, а рочиште главне расправе заказано за 24.3.2010. године (са планом да се на истом саслушају странке). Суд поново покушава доставу тужбе и позива непосредно туженима 2 до 4 реда, на пријављене адресе у Б., путем поште Б. (суд доставља допис непосредно управнику поште са инструкцијама које треба дати раднику поште-достављачу, ради законите доставе наведених писмена). Дана 04.3.2010. године суд поново доставља допис ПУ Београд, ради даљњих теренских провера у погледу тачности адресе пребивалишта тужених 2 до 4 реда и уручења писмена. На рочишту од 24.3.2010. године изведен доказ саслушањем тужилаца и туженог К. М., након чега суд одређује застој поступка до правоснажности одлуке о привременом мери (забране отуђења и отуђења спорног земљишта, која је предложена већ у тужби). Решењем од 06.4.2010. године суд усваја предлог тужилаца и одређује, решењем број П. 414/10 од 06.4.2010. године, привремену меру забране отуђења и оптерећења кат.парцеле број КО Б. К. у делу који представља бившу, спорну кат.парцелу број ... од 1 а 43 м2 КО Б. К.,

до правоснажног окончања парнице, на које решење пун.туженог 1 реда изјављује жалбу дана 27.4.2010. године која је, решењем Вишег суда у Шапцу, број Гж. 1272/10 од 07.7.2010. године, одбијена и првостепено решење потврђено. Спис предмета је 14.7.2010. године враћен првостепеном суду који рочиште главне расправе заказује за дан 24.9.2010. године и одлаже га за дан 24.11.2010. године због непостојања процесних услова. На то рочиште је лично приступио тужени А. Б., који се обавезао до наредног рочишта прибавити пуномоћја за заступање тужених 3 и 4 реда (сестре и брата А. Т. и Д.), док је на тражење суда предочио своју адресу становања, а следеће рочиште заказано је за 01.2.2011. године. Дана 24.11.2010. године суду достављен поднесак тужених 2 до 4 реда својеручно потписан од туженог 2 реда А. Б.. Рочиште од 01.2.2011. године одложено на предлог пун. странака а следеће заказано за 11.3.2011. године. Дана 09.2.2011. године суду достављена пуномоћ адвоката А. П. за заступање туженог А. Б.. Рочиште од 11.3.2011. године одложено за 05.5.2011. године на сагласан предлог странака, са предлогом да се на исто позову тужени 2 до 4 реда ради саслушања. На рочиште од 05.5.2011. године нису приступили тужени А. Т. и Д., који нису уредно позвани (ради саслушања). Суд разрешио привременог заступника својства у односу на туженог А. Д. (остаје прив.заступник само тужене А. Т.), саслушао туженог А. Б., усвојио предлог тужиоца за саслушање тужених А. Д. и Т., а следеће рочиште заказано за 20.6.2011. године, са планом да се на истом саслушају тужени А. Т. и Д.. На то рочиште нису приступили тужени, иначе позвани ради саслушања, па суд на предлог пуномоћника тужилаца (који и надаље предлаже саслушање тужених) одлаже рочиште за 06.10.2011. године, са планом (у складу са предлозима пуномоћника тужиоца) да на следећем рочишту саслуша тужене. То рочиште је одложено (на предлог пуномоћника тужилаца) а следеће заказано за 08.12.2011. године на које рочиште нису приступили тужени А. Д. (уредно позван ради саслушања) и тужена А. Т. (за коју достава ради саслушања није била уредна). Дописом од 28.10.2011. насловљеном на управника поште Београд, суд даје инструкције у погледу достављања позива ради саслушања туженом А. Б., која пошта (дописом од 02.12.2011. године) извештава суд да доставу није извршила јер лице није затечено на наведеној адреси. Рочиште од 08.12.2011. године одржано у одсуству уредно позваних тужених (на коме пун.тужилаца одустаје од предлога за саслушање тужених А. Д. и Т.). Суд рочиште одлаже и следеће заказује за дан 28.2.2012. године, које је одложено због болести судије а следеће заказано за 10.5.2012. године, које је одложено због неуредне доставе туженима и следеће заказано за 12.10.2012. године. Управник поште својим дописима од 17.8.2012. године и 21.9.2012. године извештава суд да није могао извршити доставу туженима на тражене адресе. Суд рочиште од 12.10.2012. године одлаже за 28.11.2012. године (на терет тужиоца без обзира на исход спора) са разлога што поднесак пуномоћника тужилаца, запримљен код суда дана 12.10.2012. године није могао бити благовремено уручен туженима. Пуномоћник тужилаца суду дана 26.11.2012. године доставља поднесак у коме наводи да пок. А. М. (који је био сопственик спорне кат.парцеле и које је умро 50 година, пре А. М., правног претходника-оца тужених који је умро године) није правни претходник тужених 2 до 4 реда и на ту околност суду доставља доказе. Рочиште од 28.11.2012. године одложено ради доставе тих доказа туженима 3 и 4 реда, а следеће заказано за 25.12.2012. године, које је одржано, изведени преостали докази и главна расправа закључена. Пресуда израђена у законском року и достављена странкама. Тужени А. Б. је на исту изјавио жалбу

дана 16.01.2013. године, а тужени К. М. дана 21.01.2013. године. Дана 22.01.2013. године и прив.заступник тужене А. Т., адв. К. Ј. је изјавио жалбу на пресуду, док је тужилац путем пуномоћника жалбу на пресуду изјавио дана 24.01.2013. године. Спис предмета 18.3.2013. године достављен Апелационом суду у Београду, који је решењем број Гж. 2119/13 од 16.10.2013. године вратио спис првостепеном суду ради допуне поступка. Спис првостепени суд заприма 24.10.2013. године, а на рочишту од 06.11.2013. године тужени К. М. је одобрио све радње свог пуномоћника адв. С. Б., након чега је спис предмета одмах враћен Апелационом суду у Београду који је, решењем број Гж. 8164/13 од 11.9.2014. године, пресуду у ставу другом и трећем укинуо и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење. Спис примљен 24.9.2014. године, рочиште заказано у законском року за 23.10.2014. године, на које није приступио пуномоћник тужилаца, захтевајући (поднеском од 23.10.2014. године одлагање рочишта) због обуставе рада адвоката. Суд захтев усваја и рочиште одлаже за 23.12.2014. године. На захтев пуномоћника тужилаца одложено и рочиште од 23.12.2014. године а следеће заказано за 12.3.2015. године, које је одржано у одсуству уредно позваног пуномоћника тужених 3 и 4 реда и на ком рочишту пуномоћник тужилаца допуњује доказни поступак предлажући увиђај на лицу места и поновно саслушање тужених на околност; „ко је био у поседу спорног земљишта и ко га данас користи и држи у поседу“. Суд је усвојио доказни предлог за поновно саслушање тужених односно странака на предложене околности а одбио предлог ради вршења увиђаја на лицу места и рочиште заказао за 22.6.2014. године. На рочишту од 22.6.2014. године, које је одржано у одсуству уредно позваних пуномоћника тужилаца и пуномоћника тужених А. Б. и Д., суд је поново саслушао тужиоце и туженог К. М. и потом закључио расправу, након чега је израдио пресуду у законском року и доставио препис странкама. На пресуду дана 09.7.2015. привремени заступник тужене А. Т. изјавио жалбу, дана 16.7.2015. године пуномоћник туженог К. М., а дана 16.7.2015. године пуномоћник тужилаца. Дана 20.7.2015. године тужилац поднео захтев због повреде права на суђење у разумном року.

Анализирајући ток првостепеног поступка Апелациони суд закључује да је поступак у односу на подносиоце захтева отпочео 1.6.2009. године, када су поднели тужбу суду, као и да до 20.7.2015. године, када су поднели захтев за заштиту права на суђење у разумном року (период од 6 година и 5 дана) поступак није правоснажно окончан. Надаље из навода захтева може се закључити да се подносиоци захтева првенствено притужују на поступање првостепеног суда сматрајући да је првостепени суд у поступању био неактиван и неефикасан.

Према одредби члана 32 став 1 Устава Републике Србије, свако има право да независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега.

Ценећи садржину првостепеног предмета и ток поступка, овај суд цени да се у конкретном случају не може извести закључак о неразумно дугом трајању поступка услед неактивности или неадекватног поступања суда. Разумна дужина судског поступка је релативна категорија, јер зависи од низа

чинилаца конкретног случаја, а који се тичу сложености предмета, понашања подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року као странке у поступку, као и понашања суда и значаја спора за подносиоца захтева.

Према одредби члана 8а Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова, на поступак за заштиту права на суђење у разумном року сходно се примењују одредбе Закона о ванпарничном поступку, те одредбе Закона о парничном поступку (на чију супсидијерну примену упућује одредба члана 30 став 2 Закона о ванпарничном поступку) ако законом није друкчије одређено.

Одредбом члана 10 Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 125/04 и 111/09, чије одредбе се у конкретном случају примењују) приписано је да странка има право да суд одлучи о њеним захтевима и предлозима у разумном року, а суд је дужан да настоји да се поступак спроведе без одуговлачења и са што мање трошкова. Према одредби члана 7 Закона о парничном поступку странке су дужне да изнесу све чињенице на којима заснивају своје захтеве и да предложи доказе којима се утврђују те чињенице, а суд утврђује чињенице од којих зависи одлука о основаности захтева, искључиво на основу предложених и изведених доказа.

У конкретном случају ради се о парници за утврђење ништавости уговора о купопродаји непокретности, где су на страни тужилаца 2, а на страни тужених 4 физичка лица у својству нужних супарничара, где суд тужбу туженима 2 до 4 реда није могао уручити на адресу из тужбе, која чињеница је узроковала проблеме и потешкоће првостепеном суду у поступању (не само у погледу достављања тужбе туженима 2 до 4 реда односно у заснивању парнице него и у стварању процесних услова за извођења доказа саслушањем странака и друго) у току читавог поступка. Међутим по оцени овога суда у утврђеним околностима није било ни неактивности ни неадекватног поступања првостепеног суда током поступка. Наиме првостепени суд је сагласно одредбама ЗПП-а (које ругулишу достављање и управљање поступком) поступао током читаве парнице, уз коректну и адекватну динамику заказивања рочишта главне расправе, те благовремено одлучивао о доказним предлозима, насупротив неоснованим наводима захтева подносилаца. Обе пресуде су израђене у законском року и отправци односно преписи достављени странкама, а по укидању пресуде прво рочиште заказано у законском року. Стога по оцени овога суда у поступању првостепеног суда нема неактивности, неадекватног или неефикасног рада односно пропуста, на које се наводима захтева паушало указује, а који би били разлог неразумно дугог трајања поступка.

По становишту овога суда тужиоци су у знатној мери својим понашањем допринели дужни трајања поступка. Наиме рочишта од 1.2.2011. године, 11.3.2011. године, 6.10.2011. године, 8.12.2011. године одложена су на захтев тужилаца, а пуномоћник тужилаца је тек на рочишту од 8.12.2011. године одустао од доказног предлога за саслушање тужених А. Д. и Т.. Надаље рочиште од 12.10.2012. године је одложено на терет тужилаца са разлога што суд поднесак пуномоћника тужилаца од 12.10.2012. године није могао благовремено доставити туженима. Поред тога пуномоћник тужилац је уз поднесак од 26.11.2012. године, за суд и тужене, доставио и доказе на околност која може бити од утицаја на коначну одлуку у парници (да је правни

претходник тужених А. М. преминуо године те да лице са истим именом и презименом које је преминуло пре 50 година није правни претходник тужених 2 до 4 реда), што је узроковало одлагањем и рочишта од 25.12.2012. године. Такође и рочишта од 23.10.2014. године и 29.12.2014. године су одложена на захтев пуномоћника тужилаца због штрајка адвоката, док је пуномоћник тужилаца на рочишту од 12.3.2015. године ставио нове доказне предлоге (за увиђај на лицу места и допунско саслушање тужених на околност: „ко је спорну непокретност држао у поседу и ко је данас у поседу исте“) које доказе је могао предложити већ у тужби с обзиром на околност да из навода тужбе произилази да тужиоци стоје на становишту да су спорну непокретност, коју држе у поседу, стекли у својину.

При томе, имајући у виду и период жалбеног поступка (по жалби тужених на решење о привременој мери број П. 414/10 од 06.4.2010. године и жалби на пресуду П. 414/10 од 25.12.2012. године, на који се подносиоци захтева конкретно не притужују) а ценећи и чињеничну (више тужених у својству нужних супарничара, потешкоће у погледу достављања и стварања услова за одржавање рочишта главне расправе и извођење доказа, по предлогу тужиоца, за саслушање тужених 2 до 4 реда) и правну сложеност предмета, као и значај предмета за подносиоца захтева (не ради се о приоритетним захтевима за које је законом прописана хитност у поступању, усвојен је предлог тужилаца за одређивање привремене мере а подносиоци у захтеву не истичу нити један, објективни или субјективни разлог, због кога би спор за њих имао посебан значај) овај суд цени да у поступању судова није било одуговлачења које је у значајнијој мери допринело дужини трајања поступка. Коначно првостепени суд је пре подношења захтева главну расправу закључио, донео пресуду и отправак исте доставио странкама, те је у току поступак по жалби код првостепеног суда (достављање жалби на одговор и друго) због чега се првостепеном суду, све и да постоји повреда права, не може налагати да предузме мере ради окончања поступка.

Имајући у виду све напред изнето у конкретном случају, по оцени овога суда, не може се извести закључак да се ради о пропустима суда који су допринели дужини поступка у мери да би се његово трајање могло квалификовати неразумним.

- Са изнетих разлога нису испуњени услови за заштиту права на суђење у разумном року у смислу одредби члана 8а-8б Закона о уређењу судова, због чега је суд захтев подносилаца одбио у целости.

Судија

Здравко Василић с.р.

Зто:

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ: Против овог решења дозвољена је жалба у року од 15 дана Врховном Касационом суду у Београду, путем овог суда.

Напомена:

Ржг 1518/2015 од 08.10.2015. године одбијена жалба предлагача, као неоснована и потврђено решење Апелационог суда у Новом Саду Р4г 83/15 од 28.08.2015.године